

ЗМІСТ

№4 СЕРПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ 2023

—
| ЗМІСТ

25 найкращих роботодавців для ветеранів

124

Ветерани повертаються. Які компанії найкраще підготувалися до зустрічі?

Фото: Антон Забелський, для Forbes Ukraine (2), особистий архів Всеволода Коженко

У ФОКУСІ

144 | ВИЖИТИ І ПЕРЕМОГТИ
Бригада Нацгвардії «Хартія» виросла з добровольчого загону, що його створив колишній учасник списку Forbes. Як вона готується до боїв?

22 | МАТІР ДРОНІВ
Марія Берлінська створила найбільшу в Україні екосистему з навчання аеророзвідників, через яку вже пройшло 26 000 операторів БПЛА

162 | НОВИЙ СТАРИЙ ДТЕК
Війна похитнула, але не повалила ДТЕК. Як змінюється найбільший енергохолдинг країни і який у нього запас міцності?

DATA STORY

6 | СКІЛЬКИ КОШТУЄ БРЕНД «УКРАЇНА»

8 | ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

12 | АДРІАН СЛИВОЦЬКИЙ

Чому Україна стане Nation of Super Coders

14 | ВАХТАНГ КЕБУЛАДЗЕ

Навіщо під час війни вкладати гроші в культуру?

18 | ВОЛОДИМИР ФЕДОРІН

Про шлях, яким Україна виходить із рабства

20 | АНТОНІО ЛУКІЧ

Кіно – підприємництво для азартних людей

ФРОНТИР

26 | ДАРОН АДЖЕМОГЛУ

Автор бестселерів «Чому нації занепадають» про взаємозалежність між економікою та гоббсівською державою-левіафаном

28 | ХЕРСОН – «УКРОБОРОНПРОМ» – НЬЮ-ЙОРК

Колишній керівник «Укроборонпрому» запустив будівельний завод у США. Що і хто допомагає українцям робити бізнес у Штатах?

ПРАВИЛА БІЗНЕСУ

30 | ЯКІ ПРИНЦИПИ ДОПОМАГАЮТЬ ОЛЕГУ КАЛАШНІКОВУ БУДУВАТИ МЕРЕЖУ КЛІНІК «ДОБРОБУТ»

NEXT 250

34 | ГРОШІ ДЛЯ БІЗНЕСУ: ЛЕГКІ Й КОРИСНІ

Forbes зібрав базу грантових програм для МСБ

39 | ТЕСТ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Дмитро Феліксів у розпал війни відкриває книгарню Readeat. Це точно хороша ідея?

42 | ПРИХОВАНІ ЧЕМПІОНИ: ENAMINE, EXPOLIGHT, STEEL TA MASTER OF CODE

48 | ІНФЛЮЕНСЕРКА З КАРАБІНОМ

50 | ДВІЧІ В ОДНУ РІЧКУ

Фаундери ЛУН бігли від вторинного ринку нерухомості. Війна повернула до джерел

30 ДО 30

56 | ТВОРЦІ МАЙБУТНЬОГО

Forbes Ukraine вчетверте презентує список «30 до 30». Наймовірні молоді українці до 30 років, які вразили країну та світ

74 | ВІЙНА І МОЛОДІСТЬ

Як кривавий конфлікт впливає на людей майже без життєвого досвіду. П'ять історій юних героїв

79 | КОНВЕЄР РЕПУ

Як лейбл enko вирощує зірок на десятки мільйонів прослуховувань?

82 | ЗІЙТИ НА ВЕРШИНУ

Знайомтеся, нові зірки українського кіберспорту – команда Monte. Які складові успіху?

86 | БАТЬКИ НОВОЇ КРАЇНИ

Петро Чернишов витягує цінні поради з найвідомішого у світі дослідника талантів, економіста Тайлера Коуена

ФОТОПРОЄКТ

95 | КОРПОРАТИВНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Forbes знайшов у музеях і архівах українських компаній артефакти, що яскраво ілюструють історію незалежної України

MADE IN UKRAINE

105 | ГОВАРД БАФФЕТ

106 | КУРТ ВОЛКЕР

107 | СЕРГІЙ ПЛОХІЙ

108 | СЕБАСТІАН ҐАЛІАНІ

110 | ДМИТРО КУЛЕБА

114 | УКРАЇНЬСЬКА ХВИЛЯ

Сотні українських підприємців пробують свої сили на ринках ЄС. Що український бізнес пропонує іноземцям і з якими викликами стикається під час експансії

118 | М'ЯКА СИЛА

Вторгнення відкрило українським креаторам вікно можливостей. Хто ним скористався і у яких сферах культурного життя?

РОБОТА ДЛЯ ГЕРОЇВ

140 | ПРОСТО СКАЖІТЬ: «ВІТАЄМО ВДОМА»

Понад 30 років журналіст і письменник Себастьян Юнгер описує і вивчає війни. Останнє десятиліття він фокусується на проблемах реінтеграції ветеранів. Ось його поради

ІСТОРІЇ

150 | ПОМИЛКА НЕРЕЗИДЕНТА

Десять років тому українська «дочка» найбільшої у світі мережі магазинів краси й здоров'я Watsons була лідером ринку. У 2022-му вона у рази менша від локальних гравців. Що пішло не так?

156 | ЮРИСТИ ДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ

Asters – найбільша та (ймовірно) найвпливовіша юридична компанія країни. Як влаштована ця юрфірма?

169 | ШЛЯХ ЗЕРНА

Морем, річкою, суходелом українські аграрії змогли вивезти 58 млн т урожаю під час війни. Forbes реконструював «битву» за зернові шляхи

176 | КНИГИ

Про «Спів значущості» Сета Годіна та «Скляний ключ» Дешила Геммета

Виправлення

У №24 на стор. 52–80 (проєкт NEXT 250) допущено неточності. Прізвище співзасновника та керівного партнера компанії Valbek Viteali – Борис Дорогов (у журналі було вказано Борис Дороговий). Прізвище засновника компанії «Паритет» – Сергій Алексєєнко (в журналі – Олексєєнко). Помилково вказано назву компанії Spoutnik, насправді ж «ДМИТРУК-ФУДЗ». Засновники компанії PAPAYA – Валерій та Анастасія Максименко (в журналі було згадано лише Валерія Максименка). Помилково вказано засновниками компанії Netreak Юрія Лавренюка та Михайло Обода. Насправді ж засновники компанії – Артем Бородачок та Андрій Чумаченко. Засновники компанії Lviv Croissants – Андрій Галицький, Євген Галицький, Орест Печенко, Руслан Печенко, Юрій Загородський. В журналі не було згадано Андрія Галицького та Руслана Печенка. У довідці про бренд MAKHNO DESIGN назву компанії слід читати «студія MAKHNO». Помилково вказано Тетяну Пагуру CEO компанії enko, насправді ж CEO компанії – Катерина Дмитренко. Просимо вибачення за неточності.